

"Otto Grotewohl premier in nieuwe Oostduitse staat" in Het Parool (8 October 1949)

Source: Het Parool. Vrij Onverveerd. dir. de publ. Van Norden, W. ; Réd. Chef Van Heuven Goedhart, G.J. 08.10.1949, n° 1.457; 9. Jg. Amsterdam: Het Parool. "Otto Grotewohl premier in nieuwe Oostduitse staat", p. 1; 5.

Copyright: (c) Het Parool

URL: http://www.cvce.eu/obj/otto_grotewohl_premier_in_nieuwe_oostduitse_staat_in_het_parool_8_october_1949-nl-bf131969-e9c2-4f23-88f8-74c75965a3a4.html

Last updated: 03/07/2015

Otto Grotewohl premier in nieuwe Oostduitse staat

Sleutelposities in regering voor communistische "SED"

(Bijzondere correspondentie)

HAMBURG, 8 Oct. - Otto Grotewohl, tweede voorzitter van de Socialistische Eenheidspartij, de „SED”, is benoemd tot minister-president van de „Duitse democratische Republiek”, die gisteren werd geproclameerd door de met steun van Moskou in het leven geroepen „Volksraad”. Deze „Volksraad” in de Russische bezettingszone is nu omgedoopt in „Volkskammer”, een soort Tweede Kamer.

De SED eiste van de achttien ministerszetels, waarbij ook, in tegenstelling tot de Westduitse Bond, de post van minister van Buitenlandse Zaken is voorzien, er negen voor zich op, waaronder de belangrijkste portefeuilles zoals die van Binnenlandse Zaken, Justitie, Propaganda en Economische Zaken.

De SED, die als sterkste partij onder communistische invloed in feite de regeringspolitiek van de Oostduitse staat zal vaststellen, verlangde in een manifest de vorming van een „Nationaal Front”, vanaf communisten tot voormalige nazi's en militaristen als „platform voor een gezamenlijke Duitse regering” onder de propagandistische leuze, dat in Bonn anti-nationale, in Oost-Berlijn daarentegen nationale politiek wordt bedreven.

Het enige, dat de beide Duitse republieken op het eerste gezicht gemeen schijnen te hebben, is de zwart-rood-gouden vlag, die gisteren voor de eerste maal openlijk naast de rode Sowjet-vlag woei.

Splitsing bezegeld

Door de vorming van een Sowjet-russische tegen-regering tegenover de Westduitse Bond wordt staatsrechtelijk de splitsing van Duitsland in West en Oost bezegeld. Evenals in het verre China zijn er voortaan in Duitsland twee regeringszetels: Bonn en Oost-Berlijn, waarbij men er in Westduitse politieke kringen steeds met nadruk op wijst, dat Bonn slechts een voorlopige oplossing is.

Het Oostduitse gebied omvat de vijf staten der Sowjet-zone: Brandenburg, Mecklenburg, Thüringen, Saksen en Saksen-Anhalt. De voormalige hoofdstad van het Rijk en de uit vier sectoren bestaande stad Berlijn is nòch in de Westduitse Bond als twaalfde land nòch in de Oostduitse staat als zesde land opgenomen. Onlangs spraken vooraanstaande Amerikaanse regeringsambtenaren echter de verwachting uit, dat West-Berlijn in de toekomst wel in de Westduitse Bond zal worden opgenomen.

Het Oostduitse kabinet dat over achttien miljoen mensen zal regeren, wenst ook aanspraak te maken op de jurisdictie over de 45 miljoen Duitsers, die in West-Duitsland leven. Dit zal ongetwijfeld nog tot nieuwe verwickelingen en conflicten aanleiding geven. De op grond van democratische verkiezingen gevormde regering te Bonn wordt door de contra-regering te Oost-Berlijn als een „illegale instelling” beschouwd. De Westduitse politici worden zelfs als „landverraders” gebrandmerkt, die de scheuring hebben gewild om daarmee de eenheid van Duitsland te ondermijnen.

Het program voor de vorming van een gezamenlijke Duitse regering werd ongewoon haastig samengesteld. Dit onthulden sommige leden van de SED, welke partij, zoals bekend, in Mei 1946 werd gevormd door de samensmelting van de communistische partij met de sociaal-democratische partij, die werd gedwongen deze fusie aan te gaan.

Nadat het ontslag van de leider der informatie-afdeling van het Russische militaire bestuur in Duitsland, generaal Tulpanow, Dinsdag officieel was bekendgemaakt, volgden de gebeurtenissen elkander bliksemsnel op. Maandag zullen de gedelegeerden der vijf Oostzonale Landdagen de „Landerkammer” (Eerste Kamer) kiezen en dan is het Oostduitse parlement gevormd. Dit betekent, dat op een half miljoen inwoners één afgevaardigde, in verhouding tot de sterkte der fractie in de Landdag, zitting krijgt. Dinsdag zullen beide

Kamers bijeenkomen om de president der „Duitse Democratische Republiek” te kiezen.

Als voornaamste kandidaat wordt ondanks een zekere oppositie van de Christelijk Democratische Unie (CDU) en de Liberale Democratische Party (LDP) in de Oostelijke zone beschouwd de 73-jarige voorzitter van de SED Wilhelm Pieck, die vóór de fusie voorzitter der communistische partij in Duitsland was.

Het feit dat de leiding van de CDU en LDP heeft afgezien van het terstond houden van algemene verkiezingen, heeft bij de bevolking van de Oostelijke zone grote ontevredenheid gewekt. De SED-propaganda probeert de laatste dagen met alle denkbare middelen de aandacht er van af te leiden, dat de regering in Oost-Duitsland zonder verkiezingen aan de macht wil komen en er daardoor geen aanspraak op zou kunnen maken de democratische volksvertegenwoordiging van Oost-Duitsland, laat staan van geheel Duitsland te zijn.

Dit standpunt was ook dat van de Westduitse bondskanselier dr. Adenauer in een regeringsverklaring, afgelegd na de proclamatie van de staat in de Sowjet-zone.

De nieuwe verkiezingen der „Volkskammer” worden een jaar verschoven en zijn bepaald op 15 October 1950. De „Volksraad” van de huidige voorlopige “Volkskammer” werd op 30 Mei 1949 door ruim 2000 gedelegeerden van het Volkscongres in Berlijn bij acclamatie gekozen. Hij bestaat uit 330 leden der partijen, z.g. democratische massa-organisaties in de Sowjetrussische zone alsmede uit honderd leden in de Westelijke zones, die echter om redenen van „persoonlijke veiligheid” niet worden genoemd.